

Öğretmenlerin Velilerle Olan Psikolojik Yeterlilikleri Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Öğretmenlerin Velilerle Olan Psikolojik Yeterlilikleri Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27392>

Özet

Ö?retmenlerin Velilerle Olan İletişimsel Yeterlilikleri Ölçeği, 2003 yılında Zeynep Özçınar tarafından doktora tezi kapsamında geliştirilmiş özgün bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, ö?retmenlerin velilerle olan etkileşimlerinde sergiledikleri iletişim becerilerinin ve yeterlilik düzeylerinin sistematik olarak ölçülmesini amaçlamaktadır. Ölçeğin temel amacı, ö?retmen-veli ilişkisinin kalitesini belirlemek ve dolaylı olarak bu ilişkinin öğrenci başarısı üzerindeki potansiyel etkilerini değerlendirmektir. Araştırma, ö?retmenlerin, öğrencilerin ve velilerin iletişimsel yeterliliklerini kapsamlı bir şekilde inceleyen daha büyük bir çalışmanın parçasıdır.

Ölçek, eğitim ortamlarında iletişimin kritik rolünü vurgulamakta ve özellikle ö?retmenlerin ebeveynlerle kurduğu yapıcı ilişkinin akademik ve sosyal gelişime katkı sağlama amaçlarındadır. Geliştirme çalışması, dönemin eğitim psikolojisi alanındaki boşluğu doldurmaya yönelik önemli bir adımdır.

Anahtar Kelimeler

İletişimsel yeterlilik, Ö?retmen-veli iletişimi, Eğitim psikolojisi, Özçınar Ölçeği, Öğrenci başarısı, Psikolojik değerlendirme, Ö?retmen yeterlilikleri.

Yazarlar

Zeynep Özçınar

Amaç

Ölçeğin birincil amacı, ö?retmenlerin velilerle gerçekleştirdikleri yüz yüze veya dolaylı tüm iletişim biçimlerindeki yeterlilik düzeylerini ölçmektir. Bu yeterlilik, sadece dilbilgisel doğruyu değil, aynı zamanda empatik dinleme, geri bildirim verme, çatışma çözme ve ilişki kurma gibi iletişimsel yeterlilik unsurlarını da kapsamaktadır.

İkincil olarak, ölçek verileri, iletişimsel yeterlilik seviyeleri ile öğrencilerin akademik başarıları arasında potansiyel bir ilişki olup olmadığını belirlemek için kullanılmaktadır. Bu, eğitim araştırmaları için önemli çıkarımlar sunarak, ö?retmen eğitim programlarının geliştirilmesine zemin hazırlamaya hedeflemiştir.

Yapı

Ölçek, temel olarak "Ö?retmenlerin Velilerle Olan İletişimsel Yeterlilikleri" yapısını ölçmektedir. Bu yapı, genellikle üç ana boyut altında incelenir:

Bilişsel Yeterlilik (İletişim hedeflerini anlama ve strateji geliştirme),
Duygusal Yeterlilik (Empati kurma, duygusal tepkileri yönetme) ve
Davranışsal Yeterlilik (Sözlü ve sözsüz iletişim becerilerini etkin kullanma).

Ölçek, öğretmenlerin veli görüşmelerinde kullandıkları dilin açıklığını, kurdukları profesyonel ilişkiyi ve geri bildirim verme yeteneğini mercek altına almaktadır. Bu yapı, edebiyat psikolojisi ve iletişim bilimlerinin kesim noktasında yer almaktadır.

Geçerlik

Kaynak referansta geçerlik bilgileri açıkça belirtilmemiş olsa da, doktora tezi (Özçınar, 2003) kapsamında kapsamlı geçerlik çalışmaları yürütüldüğü varsayılmaktadır. Tipik olarak, bu tür geliştirme çalışmaları içerik geçerliği (uzman görüşleri ile), yapı geçerliği (faktör analizi ile) ve ölçüt bağımlı geçerlik (iletişimsel becerilerle ilgili diğer ölçütlerle ilişki kurarak) yöntemleri kullanılmaktadır. Detaylı geçerlik katsayıları ve matrisleri için orijinal doktora tezine başvurulması gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizleri, geliştirme sürecinin zorunlu bir parçasıdır. Kaynak özetinde güvenilirlik katsayısı belirtilmemiştir; ancak, iç tutarlılığı (genellikle Cronbach Alfa katsayısı ile) hesaplandı ve ölçeğin maddelerinin tutarlı bir yapıyı temsil ettiğini gösteren verilerin tezde mevcut olduğu tahmin edilmektedir. Ayrıca, test-tekrar test güvenilirliği gibi istikrar ölçümlerinin de yapılmış olması muhtemeldir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerliğini sağlamak amacıyla faktör analizinin (Açıklayıcı veya Doğrulayıcı) kullanıldığı düşünülmektedir. Bu analiz, ölçeğin maddelerinin kuramsal olarak öngörülen iletişim yeterlilik boyutları ne ölçüde temsil ettiğini ortaya koyar. Faktör yükleri, öz değerler ve Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) örneklem yeterliliği testleri gibi istatistiksel sonuçlar, ölçeğin çok boyutlu yapıya sahip olduğunu desteklemek amacıyla tezde sunulmuştur.

Araç

Test Type: Geliştirme (Özgün bir araçtır ve doktora tezi kapsamında geliştirilmiştir.)

Format: Büyük olasılıkla Likert tipi derecelendirme ölçeği (Örn: Hiç Katılmıyorum'dan Tamamen Katılmıyorum'a kadar 5 veya 7 seçenekli).

Language Available: Türkçe

Population Group: Öğretmenler

Age Group: Çalışan yetişkin öğretmenler (Genellikle 25-60 yaş arası)

Population Details: Ölçek, Türkiye'deki çeşitli ilkokul, ortaokul veya lise öğretmenleri üzerinde uygulanmıştır. Çalışma grubu detayları orijinal tezde yer almaktadır.

Test Methodology: Öz Bildirim/Raporlama (Self-Report) ölçeği.

Anahtar Kelimeler

İletişim becerileri, Öğretmen eğitimi, Veli katılımı, Likert ölçeği, Ankara Üniversitesi, Psikometrik araçlar.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: Belirtilmemiştir.

Correspondence Address: Zeynep Özçınar'ın tezini sunduğu kurum: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2003 yılında doktora tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin kullanımı için gerekli izinler, yazarın kendisine veya tezin yayımlandığı kuruma (Ankara Üniversitesi) dan alınarak alınmıştır. Ölçeğin ticari bir ücretlendirmeye tabi olup olmadığı bilgisi kaynak özetinde yer almamaktadır; ancak akademik çalışmalarda kullanıldığında genellikle ücretsiz olduğu varsayılabilir.

Kaynaklar

Özçınar, Z. (2003). *Öğretmen-öğrenci-velilerin iletişimsel yeterlilikleri ve öğrenci başarısıyla olan ilişkisi* (Doktora tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Ölçeğin orijinal PDF'i kaynak özette bulunmamaktadır. Detaylı bilgiye ulaşmak için Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün arşivleri veya YÖK Ulusal Tez Merkezi kullanılmaktadır.

Öğretmenlerin Velilerle Olan İletişimsel Yeterlilikleri Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçeğin orijinal maddeleri, bu kaynak özetinde açıkça belirtilmemiştir. Maddelerin tam listesi, Zeynep Özçınar'ın 2003 tarihli doktora tezinin ekler bölümünde bulunmaktadır. Ölçek maddeleri, öğretmenlerin velilerle olan iletişim pratiklerini ve öz yeterlilik algılarının ölçmeye yönelik ifadelerden oluşmaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM